

HEGYALJA.

Zemplénmegyei ismeretterjesztő hetilap,

tekintettel Tokaj-Hegyalja érdekeire.

Megjelen: heteenkint egyszer, Kedden reggel, egy egész ivón.	Szerkesztői és kiadói iroda, Ó-hídutca 680-ik szám, hová a kéziratok, pénzküldemények, és hirdetések utasítandók.	Felelős szerkesztő, és kiadótulajdos: Borúth Elemér.	Bérmentetlen levelek csak ismert kezelettől fogadtatnak el.	Előfizetési ár: Egészévre . . . 6 frt. Félévre . . . 3 frt. Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr
---	---	--	--	---

A lapra előfizetheti LÖVY ADOLF könyvkereskedésében.

Zemplénmegyének oktatási ügyi állapota.

Motto:

Drága előtem a barát,
De az ellent is becsülöm ám;
Az első arra, mit lehet,
A másik, mit tennem kell tanít.

A népek miveltségi állapotát a legelső kulturnemzetektől kezdve a mai tudományos haladásával kérkedő európai népcsaládig, különböző fokmérővel szokták megítélni, s némelyek ezen fokmérőt bizonyos fényűzési, vagy élelmezési cikkek megnyiségében vélik föllelhetni, melyet egy nép elfogyaszt, mint például: a cukor, kávé, szappan, thea. Egy angol tudós pedig az újságot olvasó közönség számát veszi az egyes nemzetek kulturállapotának legbiztosabb alapjául. De van egy, és jellemzőbb mozzanata a kultúra fejlődöttségének, mely Ariadne fonalképen biztosan tájékoztat tönkelegben, s ez a tanodák száma, melylyel egy ország, megye vagy város rendelkezik, amint épen tájékozásunkat kisebb, vagy nagyobb körre akarjuk kiterjeszteni. Zemplénmegyének 460-at felülmúló helysége közül 137-ben semiféle iskola sem létezik; 17 községben a tanítókat olvasni igen, de írni nem tudnak, s e tetemes szám levonása után is csak kevés tanoda van, mely a kor követelmeinek megfelelne.

Ezen számok rideg valójukban többet mondanak, mint bármely rhetorikus czifrázattal felékesített értekezés, s mintegy Medusa-tükörben mutatja Zemplénmegyének, hol van legnagyobb gyengéje. Nem birunk hiteles adatokkal a haza többi megyéire nézve; s meglehet, hogy Zemplénmegye a többieket haladásban, a jól berendezett iskolák számában jóval felebbmulja; meglehet, hogy mögöttük messze, igen messze áll.

Ha S. Patak nem volna széles e hazában híres collegiumával, mely egyszersmind a megye szellemi gyúpontjának tekinthető, s az ujhelyi nagy ügygyel bajjal 6 osztályra emelt gymnasium, melynek tanári kara nagyrészen kegyesrendiekből állván, fizetés nélkül oktatják az ifjúságot: a megyében egyiptomi sötétség uralkodnék.

Az 1868-ik XXXVIII. törvényezikk megállapítja ugyan, miként minden 5000 lakost számláló helység köteles felsőbb elemi iskolát felállítani, s noha S. a. Ujhelyben a legujabb népszámlálás kimuta-

tása szerint közel, 10000 lakos van, a felsőbb népiskola nemcsak, hogy létre nem jő, de nincs senki is, ki az ügyet felkarolná s bármiképen előmozdítaná.

A város szegény, s ezt oly illetékes helyen hallottuk, hogy annak valódiságában kételkednünk nem lehet.

De tegyük fel, hogy a közelmúlt porosz-osztrák hadjáratban egy portyázó porosz sereg Ujhelyig nyomult volna, s azon drasztikus hangon, melylyel Cseh-Morvaország s Ausztriában a hadi contributiot behajtotta, azt izeni a polgárságnak: „S. a. Ujhely városa 24 óra alatt 50000 ft. készpénzt s bizonyos számú élelmi szerezket tartozik a hadi szállásra beadni; ellenkező esetben a város 3 napra átengedettik a vitéz seregek,” s a ropant összeg oly bizonyosan előteremtett volna, mint az számtalan lajthántuli helységben előteremtett.

Mindamellett állításunk nem pusztá ábránd, ámbár a német sógorral békében élünk: „Hannibal ante portas,” e rémhírel riasztották fel hajdan Róma büszke köztársaságát, s az ellenség csakugyan kapuink előtt áll, s kérlelhetlenül hajtja be a sarzot. Ezen ellenség, mely szegénységünk, szellemi és anyagi hátramaradásunk okozója, melynek évenként ezreket áldozunk s amellet nemzeti jólétünket feldulja, nem pusztá rémkép; az valóban közöttünk van, az a népnek tudatlansága.

Ez népesíti meg börtöneinket, miatta fizetünk számtalan bírókat, börtönösöket, hajdukot, csendbiztosokat; ez rendítette meg az utolsó években a vagyon-és személybiztonságot Magyarországon úgy, hogy a külföld gunyjává váltunk.

Az ujjabbkori civilisatio leghatamasabb emeltyűje, a gőzkoesi, nem sokára elroboz városunk szélén; az északkeleti vasut óriás léptekkel közeledik valósulása felé. Talán magyarvasból készülnek sinjei? Nem; hiszen mert az angol sinek a hely színére szállítva olcsóbbak, mint a hazai bányákban azokat előállítani tudják. Avagy magyar mérnökök vezetik a munkálatokat? Ez lehetetlen; nincsenek elegendő számú szakembereink; hiszen a magyar közlekedési miniszterium is az országgyűlésen kénytelen volt kijelenteni, miszerint idegeneket kell alkalmaznia a kormányhivatalokban. Legszükségesebb szerszámaink: fűrész, balta, furó, szegek stb. nagy részben stajerországi gyártmányok, len gyapjuszöveink, Cseh-Morvaországból, len gyapot és selyem készítmények Anglia és Fraécziaországból származnak. Mindenütt s mindenben a külföld.

tól függünk, azt gazdagítjuk saját hátramaradásánk árán; mert nem birunk szak iskolákkal, melyekben tanítanak a magyar nemzetet, saját lábán megállni, s földjének, hegyeinek gazdag s kimeríthetetlen kincsait saját javára kiaknázni.

Mikor fog a magyar nemzet lethargiájából felébredni, s ahelyett, hogy a mult hulló csillagán csügne, egy fényesebb jövőt, a jelen észszerű felhasználása által, előkészíteni?

A népek közt egy nagy, nemzetközi harc foly a hegemonia felett; de nem az leend a győztes, ki Chassepot, Dreyse, Remington vagy Wörndl hátul töltőt szerzi meg seregei számára, hanem az, ki a legjobb iskolákat a legértelmesebb szakembereket, a legezészerűbb szövívszéket és kovácsműhelyt képes előállítani.

GYÓRY PÁL.

A megyei gyűlés-teremből.

(r.) Lapunk, mint a megye érdekeinek szentelt lap, legfontosabb feladatát teljesíti akkor, midőn a megyei bizottmány üléséről olvasóközönségének lehetőleg híven referál; mert bármi hévvel esüggjön is magyarország népe a centralizáló miniszteri kormányformán, mint eszményen, mégsem nyomhatja el végkép kegyeletes érzelmeit a multak azon intézménye iránt, melynek ez időszerinti létezését talán legnagyobb mértékben köszönheti.

Reporteri gyors ironokkal fölfegyverkezve siettünk mi is a terembe: hogy a hallottakat — habár kivonatosan följegyezve átadhassuk lapunk olvasóinak, azonban „ember tervez Isten rendez”... A tanácskozás és viták bábeli zavarában a fölvetett tárgyak láncolatát hiába kerestük, mely Ariadne fonalként az összevissza dikciozás tömkelegében eltévedt figyelmünket kivezethette volna. — Egyidejűleg különböző indítványok hozattak fölszínre, anélkül, hogy a megvitatás áramlatába sodortattak volna; majd napirenden nem lévő tárgyak hajuknál fogva vonszoltattak elő, sérelmet lehelő speech-ek kíséretében. — Olykor olykor a személyekedés vulkánja is kitört eltemető hamuesővel fenyegetve a zöld asztalok Pompeji és Herkulánumának békés — szolgabiráit... és e chaotikus rendetlenséget és zavart — mely ellen maguk a bizottmányi tagok is kikeltek — az elnöki csengetyű nem hogy elnémitotta volna, de siró hangjának hozzájárulásával még inkább öregbítette.

Megbocsátanak tehát t. olvasóink ha önhibánkon kívül eső okok miatt a dis-

kussióknek még homeopathikus adagjainak sem szolgálhatunk, s jelen közlésünkben csakis a nevezetesebb tárgyak és határozatok elsorolására fogunk szorítkozni. —

A gyűlést f. h. 1-ső napján, d. e. 11 órakor Komáromy József első alispán nyitotta meg. — Elnöki bekezdő beszédében előadta: hogy főispán ő méltósága, a galicziai vasútvonal érdekében ez idő szerint Bécsben tartott tanácskozások miatt a gyűlésre meg nem jelenhetett, miért is neki lesz szerencséje elnökölni, ajánlván magát a tekintetes bizottmány kegyeibe.

E rövid szavak után B. Vécsey Sándor t. főjegyző fölolvassa az évnegyedes alispáni jelentést, szólván az a közegészség, törvénykezés, bünyefnyitő ügyek, — árvaügy, közmunka és közl. kedés, s végre az ujoncozásról.

Tudomásul vétetett. Azonban a jelentésnek az ujoncozásra vonatkozó szakaszában fölhozott részletek hosszabb vitára szolgáltatnak okot, míg a következő megállapodás történt: ugyan is

1. A hegyaljai járásban az utolsó ujoncozás alkalmával fölmerült 50 ember hátrálék (31 ujonc, 19 póttartalékos) elengedése iránt a m. k. honvédelmi ministerium föliratilag megkeresendő.

2. Az említett m. k. ministeriumhoz felirat intézendő az iránt is, hogy a 6. sorozó járás helyett jövőre 22. állítsák fel.

3. Mintán az ujoncjutalék kivétele téves alapokra van fektetve, az ujoncjutaléknak sorozó járásokra való kivétele a megyehatóság részére engedessék; s a felterjesztés elfogadása esetében, az ujoncjutalék számának meghatározása kellő időben küldessék le: hogy a járásonkénti kivétel az illető szolgabírák közbejöttével eszközölthessék.

(Folytatjuk)

Közérdekű közlemények.

III.

A honvédek nősülése.

A magyar királyi honvédség nősülése a honvédelmi m. kir. ministerium folyó 1870 évi január 20-i 2600 számú körrendeletével szabályoztatván, ez kiterjedtebb köztudomásra hozatal végett, egész terjedelmében a következőkben közöltetik,

A honvédek nősülése tárgyában, egyesek és hatóságok részéről, egyaránt kétségek és kérdések merültek fel.

Addig is tehát, míg a védköteles egyének nősülhetése, az 1868-ik évi 40-ik törvény-cikk 44-ik szakasza értelmében, általában szabályoztatnék, egyelőre is szükségesnek látszik, hogy a honvédek nősülésére nézve, kellő alkalmazkodás végett, előleges szabályzat tétessék közzé.

Az idézett 1868-ik évi 40-ik törvény-cikk 53-ik szakasza az, mely a honvédek nősüléséről tüzetesen intézkedik. Azt rendeli ugyan is e szakasz, hogy „tettlegetes szolgálat idején kívül a huzamosabb időtartamra

szabadságot sorhad-tartalék és honvédségbeli legénység azon része, mely a harmadik korosztályt meghaladta, nősülés tekintetében is e köztörvények és szabályok alá esik.“ S önként következik ebből, hogy tehát azon honvédek, akik tettlegetes szolgálatban állanak és a harmadik korosztályt meg nem haladták, kivételes engedély nélkül nem nősülhetnek.

Midőn azért eme kérdés szabályozásának szüksége állott elő: kettős szempont az, a mi e részben irány-adóul szolgál. Egyik szempont az, miszerint a fennálló és világos törvény megtartassék, és annak minden részben elég tétessék. Másik szempont pedig az, miszerint a kivételes engedély ne tétessék függővé több és nagyobb megszorításoktól, mint amelyeket a törvény és a honvédségi szolgálat érdeke hoz magával.

Ehez képest rendeltetik, a mint következők:

1. A honvédségbeli legénység azon része, mely a 3-ik korosztályt meghaladta, a tettlegetes szolgálat idején kívül, kivételes engedély nélkül nősülhet.

2. A 3-ik korosztályból kilépettnek a honvéd nem előbb tekinthető, mint azon naptári év elteltével, amelyben védkötelezettségének teljesítésére a 3-ik korosztályban volt felhiva, vagy lett volna, — ha megelőzőleg be nem soroztatik, — felhivandó.

S amennyiben, a mult évi ujoncozás alkalmával, kivételesen 5 korosztály állott sorozás alatt: jelenleg a 3-ik korosztályt meghaladtak gyanánt tekintendők mindazon honvédek, akik az 1847. 1846. és 1845-ik években születtek, és ezen korosztályokban soroztatnak be.

3. A honvédségbeli legénység azon része mely a 3-ik korosztályból még nem lépett ki, avagy tettlegetes szolgálatban áll, kivételes nősülési engedélyért azon m. kir. honvéd-zászlóalj vagy lovas-század parancsnokságához tartozik folyamodni, a melybe beosztattott.

4. Tettlegetes szolgálatban béke idején azon honvédek, és addig állanak, akik és ameddig, az 1868-ik évi 41-ik törvény-cikk 9-dik 11-ik és 22-ik szakasza szerint, a törzseknél, és az állandó századoknál vannak alkalmazva.

5. A m. kir. honvéd-zászlóalj és lovas-századok parancsnokságai, kivételesen kért nősülési engedély megadása tekintetében, kellő megbizással s illetőleg útasítással látattak el.

6. Folyamodásnak, a zászlóalj és lovas-század parancsnoksága határozata ellenében, az illető m. kir. honvéd-kerületi parancsnoksághoz, s onnan ezen ministeriumhoz van helye.

7. Jövőre nézve minden ezzel ellenkező rendelet és eljárás megszüntetvén, egyúttal azon honvéd-nősülési esetek, melyek netán eltérőleg eddigelé közbenjöttek, általánosan és utólag engedélyezetteknek nyilvánítatnak.

A törvényhatóságokhoz intézett s egész terjedelmében itt közölt honvédelmi m. kir. ministeri körredeklet szerint, tehát a honvédek, míg a védköteles 4-ik korosztályt be nem tölték, ezen lap 3-ik számában I. római szám alatt körülírt szabályok értelmében kellőleg felszerelt folyamodványaikkal, a nősülhetési engedélyért, nem a honvédelmi m. k. ministeriumhoz, de azon m. kir. honvéd-zászlóalj vagy lovas-század parancsnokságához, a melybe osztattak, tartoznak fordulni: és

minthogy a honvéd-nősülési engedélyek megadására feljogosított első fokú hatóság, az illető m. k. honvéd-zászlóalj vagy lovas-század parancsnokság, ennek elutasító határozatai ellen, az illető m. kir. honvédkerületi parancsnoksághoz, mint másodfokú hatósághoz, és onnan a legfőbb fokú hatóságot képező honvédelmi m. kir. ministeriumhoz lehet felfolyamodni.

Nehogy azonban a folyamodók nősülhetési engedély iránti kérelmekkel illetéktelen helyre forduljanak: mihez tartásúl köztudomásra hozatik azon körülmény is, miszerint a zemplén-megyei illetőségű honvédek a beregi 35-ik számú Beregszászon, az ungi 36-ik számú Ungváron, a sárosi 37-ik számú Eperjesen és a zempléni 40-ik számú S. a. Ujhelyben székelő m. kir. honvéd-zászlóaljhoz vannak beosztva; miért is ki-ki aszerint, a mint a beregi 35, ungi 36, sárosi 37, vagy zempléni 41-ik sz. honvéd zászlóaljba soroztatott be, nősülhetési engedély iránti kérvényét Beregszászon, Ungvárt, Eperjesen, illetőleg S. a. Ujhelyben székelő, illető honvéd-zászlóalj-parancsnoksághoz, mint a honvédek által kért nősülhetési-engedélyek megadására feljogosított elsőfokú hatósághoz ezek elutasító határozata elleni folyamodványt, az ezen előbb említett négy honvéd-zászlóalj parancsnokságra nézve illetékes kassai m. kir. honvéd-kerületi-parancsnoksághoz mint 2-odfokú hatósághoz — és ennek szintén elutasítólag hozott határozata ellen intézettek pedig, a 2-odfokú s legfőbb hatóságot képező honvédelmi m. kir. ministeriumhoz nyujtan-dók be.

BÉNYEI.

Camera obscura.

¶ Baj az minden kis városban, hogy még privát összeköttetéseink is akaratunk ellenére támadnak s ismeretségeinkben nem igen változhatunk. „Kedves Ujhelyünk“ társas életének legkellemetlenebb oldalai közé tartozik, hogy lépten nyomon comprobálttá elemekkel jövőnk szorosabb érintkezésbe. Valóban sociális viszonyaink ragályos métyele, mily kevéssé marad távol bárhol a szellemi és erkölcsi nyomorultság. Szomorú jelenség, hogy helyi közéletünk minden fékelyt testének lényeges állapotaként megtűrni kénytelen s a műveltség fejlődésusa sem bírja kiválasztani a köranyagot. Itt kimélet és legyezgetés nem használható. Nem elég azt tudni, hogy „rothad valami Dániában.“ Ha a rothadás továbbterjedését meg akarjuk gátolni, a megromlott részt késsel kell kimetszeni.

¶ Ugy látszik a betyárság romanticismusa, mely pusztáinkat költői becsivé tette a magyar ember előtt, még nem halt ki egészen a szívekből. A mozdony most gondtalanul gőzölög a végtelen rónákon, s a vándor hiába fogja keresni a hirhedt legények tanyáját. Jöjjön hozzánk és menjen színházba! Némelyek ott ugy viselik magokat, mintha csak meg kellene mutatniok, ki a legény a csárdában? Semmi kifogásunk, ha a léha henczegetés szabad bemenetre talál a fülön át fogékonyabb keblekhez, de az untalan fészkelődést nem mindenki nézi jó szemmel. A t. közönségnek, honnét mindig nyerünk

Minden szavokban csak úgy szorják a bókot)

Addig volt őrzője a virágnak, a méh
És a tolakodó sok pillangó ellen,
Mig végre ártatlan kebelében a sziv
Elkezdett dobogni . . . mindig sebesebben.

Támadván szívében édes bus érzése
A varázs erejű mesés szerelemnek . . .
Alázattal borult a virág elébe,
Kérte, rimázkodott: hogy őt hallgatná meg.

Elmondta, elírta, elsusogta neki
Szeretlek, imádlak, megőrülök érted.
Jaj de mi haszna volt, mikor a kis virág
Már a harmaté volt, már ő érte égett.

Nem használt a kérés, másé volt a virág . .
Régen szerette ő, már a fris harmatot.
És így a lábánál epedő szellőnek
Szánó mosoly mellett, hideg választ adott . .

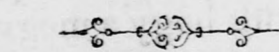
És a szellő aztán megőrült bujába . .
S így lett belőle a dühöngő fergeteg.
És tombol örülten és jár össze vissza . .
Ne csodáljuk, hiszen szegény elmebeteg.

De minden tavasszal, ha nyillani kezdnek
A mező tündéri, az ékes virágok.
Hiszi: hogy már mostan meghallgatják őt is,
És elkezd nyájasan susogni hozzájuk.

De ha eljön az ősz, s látja hogy hasztalan,
Hogy nem hallgatnak rá, hogy megcsalták újra:
Akkor örült lelke boszuját az egész
Hervadásnak indult világon szétfújja.

S midőn hó lepi be a földet mindenütt,
Örülten neki jön, szét hordja a havat . .
Kutat, keres, fűrész, hűtlen kedvesét
Véli feltalálni a hópolyhek alatt.

TÁRCZA.

A FERGETEG.

Tudjátok e miért üvölt a fergeteg?
A fergeteg nagyon nagyon boldogtalan.
Szeretett, csalódott, esztét veszttette el
S most mint eszeveszett, dühö, örült, rohan.

Csendes szellő volt ő, senkinek sem ártva
Vándorolt keresztül az egész világon.
Enyelgött néha a száraz falevéllél
Majd megpihent kissé a közel virágom

S elfujta mellőle az oda tuduló
Hodítani vágyó fényes pillangókat.
(Kik hogy meglophassák a virágnak kelyhét

figyelmeztetést egy s más szembeszökő visszaélésre — tartozunk azok felelősségével. De a sajtó felszólalása nem elég hatályos gyógyszer. Kell, hogy maga a közönség lépjen fel s tartsa féken a rendszeres zavargást. Minden rendezett színházban megjárna az olyan, ki a közönséget jogosult élvezetében háborgatni mérészné. Ha valaki körében megférni nem tud, talán rendbeszedi magát a szabadban.

Annál inkább van az önszegély elve helyén, mert néha oly dolgoknak vagyunk tanúi, melyek nem a sajtó, hanem a rendőrség ítélőszéke elé valók. Rendőrségünk nincs, vagy nincs ott, hol lennie kellene, és legjobb is színházban a tömeges rendentartás. A párisiak a la porte kiáltása elől meghátrál a miniszter is. Ameriká némely városában, hol összegyűlt kőbor lovagok fenyegetik a személyes biztonságot, a nép tömeges igazságszolgáltatása vet véget az elfajuló kihágásoknak. Ha a közönség erélyesen éreztetné felháborodását s el nem mulasztja elégedetlenségének érthető jeleit adni, gyorsan megújásodnak, kik legjobban hetvenkednek.

Most ismét érkezett báltudósításra-csafolat! Több tapintatot követelnek a referensektől, de maguk sértésekkel czáfolnak, olyan vádakkal lépnek fel, hogy a referens a közönséget sértette, s vizonzásul a leggyöngételemből kritizálják valamely hölgy szépségét. Ha ez tapintat, akkor a pasznill is czáfolat. Seperjen, kiki ajtaja előtt!

Van-e Ujhelyben 10,000 lélek: kérdé Bizonyos.

Már mi a kerek számot illeti, üresfejú zérus lehetne több is, de hol az egyes, mely az összeség értékét magasabb hatványra emeli?

A SÁROSPATAKI BORTERMESZTŐK EGYESÜLETÉNEK

ALAPSZABÁLYAI.

Az egyesület célja.

1. §. Sárospatakon a bortermesztés és borkereskedés előmozdítása céljából, szőlőbirtokosok, 30 évi tartamra, egyforma törvényes mértékű hordók, átalagok és más szükségelt szüretelő edények készítésére, a bornak szakismerő általi kezeltesére egyesülnek: „Sárospataki bortermesztők egyesülete“ cég alatt.

2. §. Ezen kettős célt aként fogja valósítani az egyesület, hogy

I. ör igazgató-választmánya által egy ügyes, megbízható bodnár-mestert szegődött maga részére; ezzel a vásárolt hordónak való dongákat és fákat, elegendő számú segéd tartása mellett, vagy szükség esetén géppel, feldolgoztatja.

3. §. Alkalmos helyiségről, építkezésről, a mester és segédok fizetéséről, a vállalat időnkénti tökéletesítéséről, a hordóknak szükség szerinti kioztásáról a választmány gondoskodik.

4. §. A kész hordónak választmányilag meghatározandó árát, minden részvényes átvétel

előtt tartozik befizetni a pénztárba: a befizetésről szóló pénztárnoki nyugtára a hordókat a bodnár kiadja: a nyugtákkal a választmányoknak beszámol. Ki a hordók árát átvételkor kifizetni nem tudná, neki a hordók három vagy négy havi lejáratu, a választmány által biztosítottak talált váltóra kiadatnak. Az ily töképezés után fizetendő kamatmenyiséget minden évben az igazgatóválasztmány fogja meghatározni. A pénz három hó múlva bevételik.

5. §. II-or. A sárospataki bortermesztők egyesülete az okszerű szőlőművelés terjesztése, a bornak legcélszerűbben leendő kezelése céljából, mihelyt anyagi ereje engedi, az országos kertészeti és szőlészeti iskolából, vagy máshelyről, pincemestereknek egy kiképezett egyént hozat. Ennek kötelessége lesz szüret alatt a részvényeseket a szüretben meglátogatni, ott a tulajdonost a lehető hiányokra figyelmeztetni. Szüret után minden részvényes pincéjében a bor fejlődését figyelemmel kíséreni. Mihelyt a társulat mustra-borok tartására, vagy továbbterjeszkedés esetén, saját borai részére, egy pincét vásárolhat: akkor ezen borok a választmány ellenőrködése mellett, az ő közvetlen felügyelete alá helyeztetnek.

6. §. A pincemester a társulatnak butellákra szedhető borait butellákban árulni, 10% díj mellett köteles leendő.

7. §. Kötelessége lesz a pincemesternek évenként Sárospatakon pünköszt hetében csütörtökön egy borkiállítás, bork vásár, borárverést rendezni; ezen napra az országból és külföldről minél több vevőt Sárospatakra meghívni, s oda működni, hogy az egyesületnek minden jelentékenyebb városban rendes és jóhitelű bizományosai legyenek. A pincemester minden törvényes mértékű hordó bortól, melyet eladott, egy forintot kap.

8. §. Végre mindannyiszor, valahányszor egyik vagy másik részvényes a maga borát eladni nem tudja, és erre a sárospataki népbankból, az igazgató-választmány jóállása mellett, pénzt óhajtaná felvenni: a pincemester a választmány elnöke által kiküldendő két választmányi tag közreműködése mellett, köteles lesz az illető részvényes borát szakértőleg, lelkesmerésesen, folyó ár szerint megbecsülni. Az igazgató-választmány a becs-érték feléig, az ily részvényesért addig, míg borát el nem adja, a kezességet az egyesület nevében elvállalja. Biztosítékul a pince egyik kulcsa a választmány őrizete alá helyeztetik.

Alaptörke.

9. §. Az egyesületi tőke 300 darab 100 forintos részvényben állapítatik meg. A befizetés a választmány által meghatározandó részletekben és időkben történik. Megalakuláskor minden részvény után tíz frt. előleg adatik. A ki aláírás után visszalép, a tíz frtot az egyesület javára elveszítette. A részvényes csak részvényének névértéke erejéig felelős.

10. §. Az egyesület megalakulása után az igazgató-választmány tetteleg működését csak akkor kezdheti meg, mikor száz részvény elkel, és mindenikre tíz forint előleg befizettetett.

11. §. A közgyűlésen minden részvény után egy szavazat számíttatik; azonban az 1840. évi XVIII. t. c. 60. §. értelmében tiznél több szavazata senkinek sem lehet. Meghatalmazott csak részvényes tag lehet, de a ki saját részvényein kívül tíz szavazatnál több részvényt nem képviselhet.

Az ércz-szobor.

Beszély Cromwell idejéből.
(folytatás)

Richard, még az este elfoglalt helyen nyugodott teljesen felöltözve. A menyegzőt függőnyei elfüdték részben a belépő elől, ki is lassan megközelíté, míg teljesen kivihette.

Az első, reá vetett pillantás előszlatá minden aggodalmát. Habár szikárabb lett valamivel s arcját a táborzások kissé megbarniták, minden virágzó egészségre mutatott. — E tekintetben megnyugtatta, fájdalmas érzést költött föl szívében — ruházata. Nagybátyja állapota, ki ősei lakába elnyit ruhával vetődött be, könyüket csalt szemébe. Halkan távozott, sietve fölkereste öcsese ruhátárát s egy izléses ruházattal tért vissza.

Midőn ezt egy támszékre helyezné, Richard megmozdult; — ijedten futott a kijáratához s eltűnt. Az ifjú lord, ki fölnyitá szeméit egy könnyű árnyát vélt ellebegni maga előtt. Élénken emelkedett föl fekhelyén s körültekintett. A szoba üres volt; a fölkelő nap egy sugara

előzé a félhomályt, s szeméi az ezüstszoborra estek, mely túlvilági dicsfényvel látszott övedze lenni.

Richard éles tekintetét vetett az alakra, melynek oly nagy szerepe jutott családja történetében. Bár kora elozlatta hiszékenységét s babonás előítéleteit, még sem szabadult meg tőlük annyira, hogy a Lennarkok e rejtélyes palladiumának megpillantása gondolkozba ne ejtette volna. Félig komolyan, félig mosolyogva kérdé magától, nem volna-e jó jövőjét e védnő oltalmába ajánlani.

„Az égre,“ mondá, miközben szeméi nyomorúságos ruházataira estek, „némi ohajtandóim is volnának, mindenekelőtt azonban külsőmmel szeretnék kissé rendbejönni. Nemes védnöje őseimnek, ha van szabó szolgálatodban, rendelj számomra egy ölt ruhát, minőt egy jóra való nemes kifogástalanul viselhet.“

E pillanatban tekintete, mely eddig az eszményi alakon függött, a támszékre esett, s ő a meglepetés egy kiáltásában tört ki. A kívánt ruhát ott fektűt!

Fölgrott ágyából, a karszékhez futott,

Törvényszéki terem.

Polgári ülés Febr. 22-én
7521 sz. Özy. Vaszt Péternének — özv. Benkő Istvánné és társai elleni 189 ft. s jár. iránti pere. —

861 sz. Kiss Károlynak, mint özv. Gyulai Sámuelné végrehajtója felperesnek. — Deutsch Sámuel és Sali alperesek elleni 300 ft. s járul. iránti pere. — (Előadó B. Barkóczy.)

6255 sz. ifj. Kacsós Pál felperesnek Hregyörgy és társai elleni 150 ft-nyi örökkrész kiadás iránti pere.

164. sz. Kornstein Mór és Igoátnak Grosz József elleni 331 ft. 62 kr. s jár. iránti pere. (Előadó Képes Ferencz.)

6151 sz. Seffer Aron tokaji lakos felperesnek Holieski Sándor alp. elleni kártalanítási pere. (Előadó Lodomerszky.)

7127 sz. Tárgyalási jegyzőkönyv, Danilovics előbb s. n. pataki lelkész, jelenleg kassai kanonok felperesnek, — Gf. Széchenyi Agatha férj. Erdődy grófné alp. elleni 882 ft. s járuléka iránt. (Előadó Viczmándy.)

Febr. hó 24.

7371 sz. Sternlicht Vilmosnak, Veisz Dávid elleni 31 ft. 50 kr. s járul. iránti pere. —

7189 sz. Haas Lipótnak, Márton Adólf elleni 26 ft. 50 kr. s jár. iránti pere. — (Előadó Viczmándy.)

Hirharang.

(1) Az országos honvédmeház javára m. h. 28-án a zemplénmegyei honvédegyelet által rendezett társasestély fényesen sikerült. Az ez alkalommal előadott „Egy csésze thea“ című 1. felvonásos darabban a szereplő műkedvelők mondhatni kitünően játszottak. K. L. úr zongorajátéka ismert technikai ügyességének volt ismét bizonyítványa, míg Egessy Akos szintén bensőséggel szavalá el Arany, Rachel siralma“ című szép költeményét. Az előadást táncvizigalom követte, mely kivilágos kirivadtig tartott. — Az erkölcsi siker mellett, valóban meglepő azon fényes eredmény, melysért — mint illetékes helyről értesültünk — a hazafias czélra ez uton befolyt tiszta jövedelem 1000, mondd: ezer forintra tehető. Ez már aztán többet mond minden nagyszabásu hazafiúi frázisokkal spēkelt díkezőknél.

(2) Vettük a s. a. ujhelyi ifjak által szintén a fentebbi czélra f. é. febr. hó 16-án rendezett táncvizigalom jövedelmének kimutatását, mely tiszta jövedelemként hasonlóan szép összeget, 216 ft. 48 krt. mutat föl. A kimutatást, valamint a nagylelkű felülfizetők neveit jövő számunk hozandja.

Tegnap tartott meg a s. a. ujhelyi önmívelődési klub első ülése. Ez ülésben olvasá föl Hornyay Kálmán „Szózat az ifjusághoz“ című költeményét s Friedlieber Ignác r. t. „Nemzetiség és kosmopolitizmus“ című értekezését. — Az értekezés főbb momentumait olvasóinkkal is meg fogjuk ismertetni.

A jövő ülés felolvasási tárgyát Grosz Armin r. t. „Politikai szemléje“ képezendi.

Apró hírek: gr. Majláth Antal betegségében némi javulás állott be. — A zemplénmegyei iskolatanács m. h. 28-án a megyeház termében ülést tartott. Nem volt hirdette, te-

hogyan megtudja való-e, mit lát, vagy csak a képzelet káprázatos játéka. Csakugyan egy szép kielégítő öltözet.

Richard még maga elé bámult, midőn János belépett. Rögtön a ruhák felől kérdezé.

„En?“ ismétlé Stamps, nagy szemeket meresztve, „átkozott legyek ha sejtem is mint kerültek ide e ruhák.“

„Igy téhát más valakinek kellett benn lennie alvásom ideje alatt“ folytató Lennark.

„Senki mylord, esküdni merek rá senki, magam csuktam be a szobát s kulcsát ládám alá rejtém.“

Bizonyos vagyok benne, hogy midőn szememet fölnyitám, phantomszerű lényt láttam magam előtt elshanni,“ kiálta Richard.

„Egy phantomot! ismétlé János, miközben ijedve tántorodott vissza.“

Azon helyen látszott eltűnni a falban, hol az ezüstszobor áll.“

„Isten légy velünk, úgy az ő volt!“ kiáltott föl Stamps.

hát megsem jelenhettünk benne... de minek is az a nyilvánosság? — A Tisza újlág áradni kezd a veszély elhárítására minden lehető intézkedés megtételével. — Latabár operet-te társulatával ápril elején érkezik városunkba.

X Mult számunk béli jelentésére vonatkozólag egy czikk küldetett be hozzánk, de mert az erősen subjektív színezettel bír, közlés alá nem bocsáthattuk, különben is határozott szándékunk volt e tárgyban minden további reflexiók előtt sorompót zárni, jól tudván: hogy e téren a nézetek tisztázása egyértelmű a darázs-fészekbe való markolással, egy szerezcsennek mosdatásával, melynél csak a szappan fogy, míg a bőr annál plasztikaibb feketeségben tűnik elő. Mi, mint mult számunkban is megjegyeztük, e részben csálhatlanságot nem követelünk magunknak, viszont mi sem hiszünk komolyan a máséban. Ott, hol nem jury ítél a bálkirálynői bibor kiosztása fölött, minden tömjénezés az illető referens egyéni izlésének rovására történik, anélkül: hogy 10 éves trójai háborura szolgáltatna okot. Ha lapunk e téren is a közvélemény organuma akarna lenni, akkor — mint meggyőződöttünk — a legelentétebb nézetek küzdterévé válnék; mert relativ szépségeknél ahány ember, annyi az izlés, még pedig jogosult izlés, s en-

nél fogva ugyanannyi a közvélemény is. — Határozottan állíthatjuk: hogy referens tollát, jelentése megírásánál érdekeltég egyáltalában nem vezette, s ha költői képeinek festésénél talán kissé elragadta képzelődése, a „tünemény“ epithetonnal bizonyára nem az abszolút szépségnek emelt oltárt, de azon specziál körülménynek hódolt meg, mely e Kaulbach-szerű képhez a legmegfelelőbb anyagot szolgáltatta. — Egy villitánc, tegyük föl: kotillont lejő szépségek között, ha a különben vonzó külső és könnyed modor mellett, még az öltözék is fölizgatja a fantáziát, a „habkirálynő“ eluevezés egészben véve még nem túlzás s nem éles kiténtetés akkor, midőn előre bocsátottuk: hogy „mindnyáját megbámultuk, s mindnyája hódolatra ragadt“

Egynemely köröknek pedig tudomásunkra jött e tárgy pikáns megjegyzésére azt válaszoljuk: miszerént nem találtuk még semmiféle kronikában megírva: hogy a szépség kizárólag egy bizonyos osztály privilegiuma volna; de igen is azt: hogy a szépség maga arisztokrácia, mely előtt — bár kunyhóból vegye származását — még a világhódító monarchák is föltétlenül lerakják fegyvereiket.

Szerk.

A zempléni megyei honvédegyelet által, 1870. évi február 28-án a honvédménház javára rendezett zeneestély alkalmával kisorolt nyere ménytárgyak az alulnevezettek által adományoztattak. — 20 darab az 1848-ki elnyomordott honvédek fölsegelesére, 1868-ik évben rendezett zeneestély nyere ménytárgyaiból maradt meg.

Lehóczky Mihályné, gr. Festetics Lina, gr. Butler Aranka, Dobrzsanszky Etelka, Horváth Endréné, Rátz Bertalanné, Berman Imréné, Teich Antonia, Schön Fülöpné, Schön Izidorné, Szakátsy Erzsi, Szécsenyi Otilia, Rothkúgel Markovics Sónia, Polacsek Ignáczné, Löwy Adolfné, Kossuth Gusztávné, Zubriczky Markovics, Iván Boros Gyutáné, Stépán Jetta, Albert Emma, Farkas Irén, Farkas Mari, Matolay Ida, Kú Frigyesné, Schön Vikta, Lehóczky Berta, Sichernán Mihályné, Krasznapolszky Gusztávné, Pozevics Vilmos, Ladomérszky Antalné, Cserepy Károlyné, Schön Józsefné, Hrivnyák Ernesztina, B. Barkóczy Ilon, Balogh Károlyné, Matyasovszky Kálmánné, B. Fischer Lajosné, Kükemезey Ilon, Sztankay Emma, B. Barkóczy Margit, Mikos Anna, Tichy Ferenczné, Viczmándy Ödön, Farkas Lajos.

Nyere számok.

1458. 2870. 1063. 1141. 420. 1137. 1494
923 2572. 1763. 1192. 1479. 2958. 911. 1565
7. 599. 2987. 2698. 182. 2751. 9. 300
181. 180. 1968. 703. 536. 1749. 1330. 1420
2645. 2728. 2602 840. 164. 2730. 2305. 1467
2748. 130. 616. 2101. 1262. 1258. 2805. 1500
388. 1700 1202 1537 1866. 2339. 2702. 2976
2892 2556 734 2771. 1725. 1226. 2692. 1564
1984 1357 2798 1057. 1954. 839. 2526. 296
1048. 2052.

Hirdetések díja:
Négy hasábos petit sor egyszeri beiktasásánál 7 kr. kétszerinél 6 kr. többszörinél 5 kr. Bélyegdíj: külön 30 kr.

HIRDETÉSEK.

A nyilt térben minden három hasábos garmond sor díja: 10 kr., mely mindig előlegesen fizetendő.

Honosított
Stokeraui lencse,
mérője 5. frtjával, Kornstein testvérek-nél kapható.

Ló fedeztetés.

M. Gróf Bombelles Lajos ur girincai ménésében levő törzsmének közül kettő — a fedeztetési idény alatt — következő díjért fedez.
I. „Smalhopfo“ irföldi félvér, 6 éves, pej, 17 m. 25 ftért.
II. „Zultan“ arab félvér, 4 éves, vérsederes, 15 1/2 m. 10 frérrt.
A kanczák elhelyezése a ménésben díj nélkül eszközöltetik. Szükséges takarmány folyó árban számítottatik.
Egyébb felvilágosítással alulirt szolgál. — kihez a fedeztetési jelentkezések is f. é. marczius 20-ig beküldendők. —
Alsó-Zemplén megye, u p. T. Lucz. — Girinca. —

Barabás V
u gazdasz.

Valódi Sz. andrási és vásárhelyi

dohánymag

fontja 4. ftjával, azonkívül lat számra is alulirt üveg kereskedésében kapható.

STICH LAJOS.

Birtok-eldás.

Ó-Liszka váross határában mélt. özvegy Alapi Salamon Elekné szül. báró Palocsay Kornélia asszony tulajdonát tevő egy jó lakház 5 szobával, egy előteremmel — tágas pinczeházzal — cselédlak és gazdasági épületekkel — udvarral — kerttel és 1 pinczével — továbbá 36 hold szántóföld 18 kaszás rét — 10 hold szőlő, egy hold külső kert, ugy nem különben Vámos Ujfalu határában 5 hold szőlő, 8 hold szántóföld — némely házi és gazdasági eszközök — buza — gabona vetések — részletenként — folyó 1870-iki marczius 21-iki a helyszinén többetigérés utján részletes fizetesseli feltételek mellett, elfognak adatni.

Venni szándékozók addig is — az eladási és fizetési feltételek iránt alulirt Kerekes János ügyvédnél Ó-liszkán — tudomást szerezhetnek.

Kelt Ó-Liszkán, február 26-án 1870.

Kerekes János
h. ügyvéd.

Hirdetmény.

ELADÓ SZŐLŐ, HÁZ ÉS RÉT!

Tállyán, szabad kézből, mérsékelt áron, eladó egy 130 kapás, legjobb fekvésű, szabad szőlő, továbbá egy 31 sz. fekvő lakház, borház, istálló s egyéb kényelemmel, nemkülönben szedő, szűrő, sajtoló és szőlőmivelő szerszámokkal ellátva; végre egy köblös rét. Közelebbi tudósítással szolgál Tállyán nt. Nagy Mihály lelkész és főesperes ur.